

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

HEIMOLENDREEF 24

TE RUCPHEN

GEMEENTE RUCPHEN

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

Quickscan flora en fauna Heimolendreef 24 te Rucphen in de gemeente Rucphen

Opdrachtgever	Harm Post Advies Cronjéweg 15 6861 CD Oosterbeek
Project	RUC.MAT.ECO1
Rapportnummer	14065702
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	31 juli 2014
Vestiging	Doetinchem
Opsteller	Ing. K. Wopereis
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. E.R. Witter
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoeksllocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Flora- en faunawet dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
2.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	4
2.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	5
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
4	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	7
4.1	Inleiding	7
4.2	Flora- en faunawet.....	7
4.3	Gebiedsbescherming.....	9
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	11
5.1	Inleiding	11
5.2	Vogels	11
5.3	Vleermuizen	12
5.4	Overige zoogdieren	13
5.5	Reptielen, amfibieën en vissen.....	13
5.6	Ongewervelden.....	14
5.7	Vaatplanten.....	14
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	15
6.1	Inleiding	15
6.2	Flora- en faunawet.....	15
6.3	Gebiedsbescherming.....	16
7	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	21

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Harm Post Advies opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Heimolendreef 24 te Rucphen in de gemeente Rucphen.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens de Natuurbeschermingswet 1998 zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

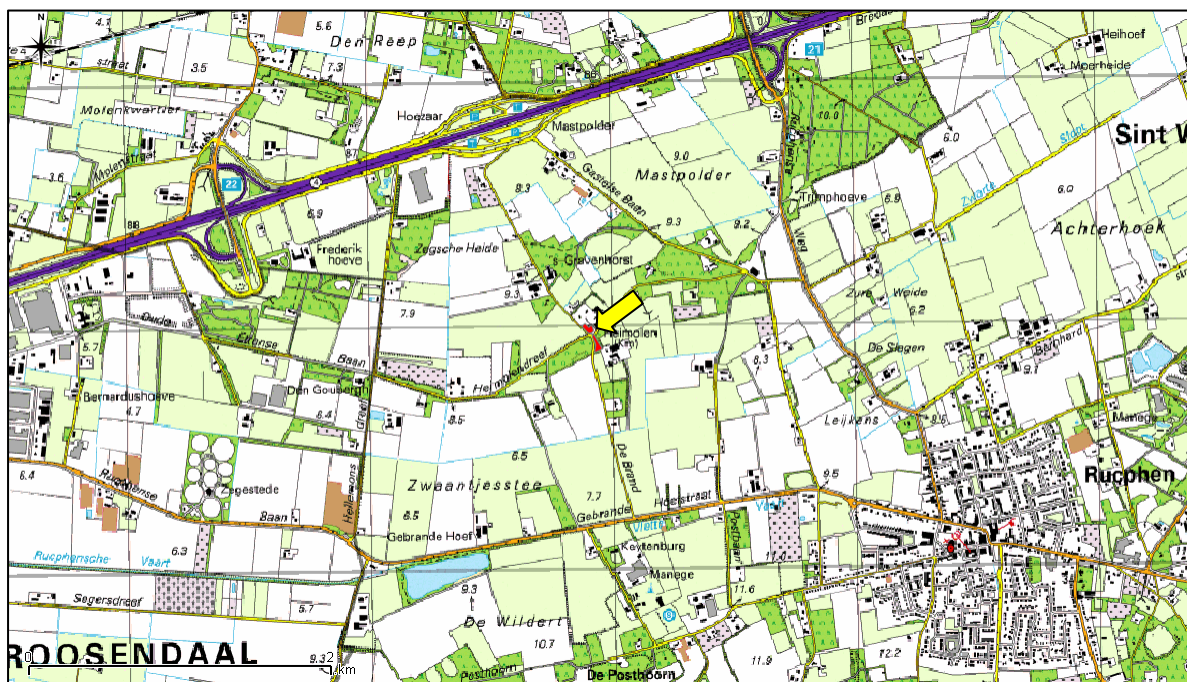
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 2.000 \text{ m}^2$) is gelegen ter plaatse van de Heimolendreef 24, circa 1,9 kilometer ten noordwesten van de kern van Rucphen, in de gemeente Rucphen. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 49 F (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 95.905$, $Y = 394.985$.

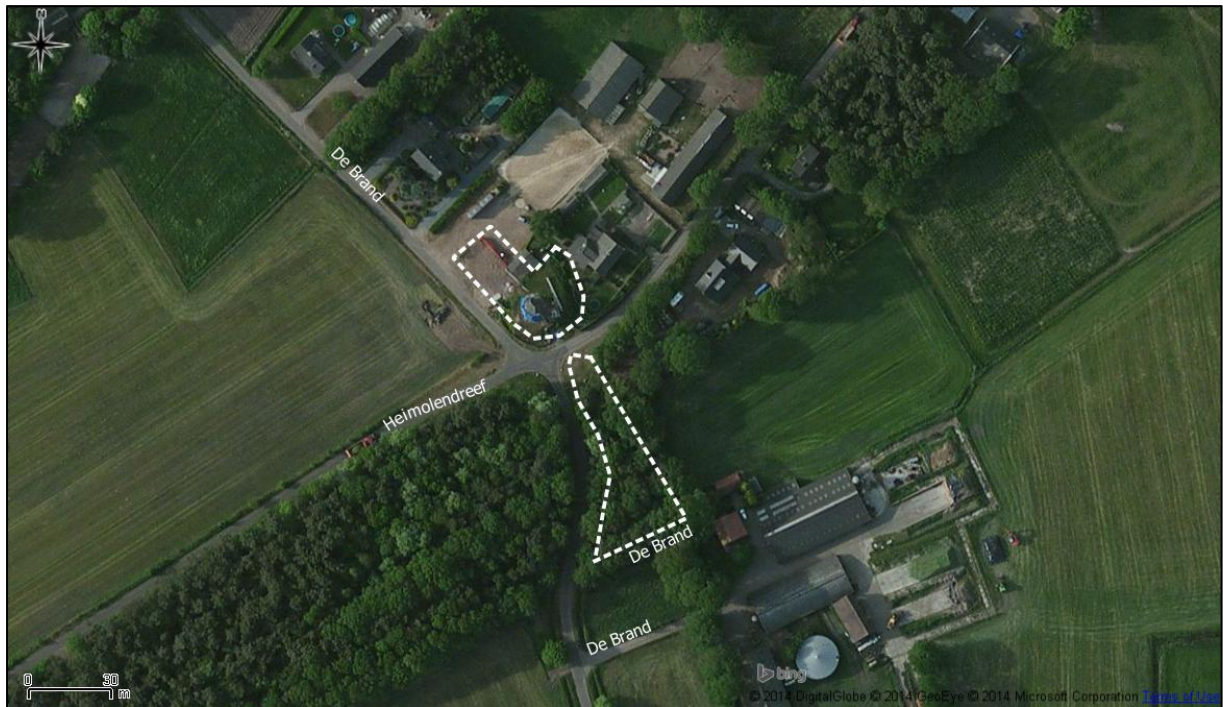

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft twee deelgebieden gescheiden door de Heimolendreef. Het noordelijke deel is bebouwd met een molen. Tot de onderzoekslocatie behoort de molen en de directe omgeving ervan. De directe omgeving bestaat onder andere uit een braakliggend terreindeel. Het zuidelijk deel van de onderzoekslocatie bestaat uit een bosperceel met boomsoorten als zomereik, grove den en esdoorn. Onderbegroeiing is aanwezig in de vorm van vlier, vogelkers, lijsterbes en meidoorn. Deels is het perceel verruigd met brandnetel en braam.

Tussen de twee deelgebieden is de Heimolendreef gelegen. Ten zuiden wordt het bosperceel begrenst door een zandpad. Nabij de molen zijn woonhuizen en omliggende siertuinen gesitueerd. Ten westen grenzen beide deellocaties aan de Brand (weg).

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 5 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving

Figuur 3. Overzichtsfoto noordelijk deel, molen.

Figuur 4. Bosperceel, zuidelijk deel onderzoekslocatie.

Figuur 5. Bosperceel, zuidelijk deel onderzoekslocatie.

2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, de Brabantse wal, bevindt zich op circa 12 kilometer afstand ten zuidwesten van de onderzoekslocatie.

Groenblauwe mantel

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen van de groenblauwe mantel.

Ecologische Hoofdstructuur

Een deel van de onderzoekslocatie is gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Dit betreft een deel van het zuidelijk gelegen bosperceel met het natuurbeheertype en ambitie 'Droog bos met productie'. Direct ten westen en ten oosten van de het beboste deel van de onderzoekslocatie bevinden zich ook EHS-bospercelen die behoren tot dit natuurbeheertype.

In figuur 6 is de ligging van de onderzoekslocatie in en ten opzichte van de EHS weergegeven.

Figuur 6. Ligging onderzoekslocatie in en ten opzichte van de EHS.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 3 juli 2014. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving.

4.2 Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Hierbij vallen vogels onder een aparte categorie.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren, maretak

Tabel 3 strikt beschermde soorten

Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten.

De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk strikt beschermd en qua beschermingsregime te vergelijken met Tabel 3 van de Flora- en faunawet. Broedvogels vallen onder een aparte beschermingsgroep en zijn ingedeeld in een vijftal beschermingscategorieën (Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen, Dienst Regelingen, 2009). Zie tabel III voor een indeling van de bescherming van broedvogels.

Tabel III. Beschermingscategorieën aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen.

Broedvogels		
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.		
Beschermingscategorie 1	nesten jaarrond beschermd, ook buiten broedseizoen	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
Beschermingscategorie 2		Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
Beschermingscategorie 3		Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
Beschermingscategorie 4		Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Beschermingscategorie 5	Nesten jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.
Overige broedvogels ("algemeen" voorkomen-de broedvogels)	Nesten die <i>niet</i> het hele jaar door zijn beschermd; enkel binnen broedseizoen.	Vogels die elk broedseizoen een nieuw nest maken of in staat zijn een nieuw nest te maken. De vogelnesten voor eenmalig gebruik.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat negatieve gevolgen voor de vleermuisstand op lokaal niveau. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Algemene Zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd.

Tabel IV. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Natura 2000

De Natuurbeschermingswet 1998 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn

beide zijn opgenomen in de Natura 2000-wetgeving, zijn de termen “Habitatrichtlijngebied” en “Vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het Ministerie van Economische Zaken (via Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) of door de Provincie.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Groenblauwe mantel

De groenblauwe mantel vormt het gebied tussen het kerngebied groenblauw en het agrarisch gebied, alsook het stedelijk gebied. Het kerngebied groenblauw wordt ommanteld om kernen te versterken en te verbinden. De groenblauwe mantel bestaat overwegend uit multifunctioneel landelijk gebied met grondgebonden landbouw. Binnen de groenblauwe mantel zijn ook de zogenaamde beheersgebieden van de ecologische hoofdstructuur opgenomen. Het beleid binnen de groenblauwe mantel is gericht op het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, watersysteem en landschap. Voor de natuur betekent dit vooral versterking van de leefgebieden voor plant- en diersoorten en de bevordering van de biodiversiteit buiten de EHS. Vanuit de watercomponent wordt vooral ingezet op het kwantitatief en kwalitatief herstel van kwelstromen, zoals het wijstverschijnsel op de Peelrandbreuk in Oost Brabant, in de beekdalen en op de overgangen van zand/veen naar klei in de zogenaamde Naad van Brabant. De groenblauwe mantel geeft naast de ontwikkeling van een robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem ook ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties, zoals landbouw en recreatie, mits deze bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap: de “ja-mitsbenadering”. De groenblauwe mantel biedt echter geen ruimte voor stedelijke ontwikkeling of de ontwikkeling van nieuwe (kapitaal)intensieve vormen van recreatie en landbouw

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden en verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Indien van toepassing wordt tevens beoordeeld of de voorgenomen plannen een verstorend effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. Dit is nader uitgewerkt in hoofdstuk 6.

5.2 Vogels

Broedvogels (nest jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 1 t/m 4)

Uilensoorten als steen- en kerkuil kunnen in de omgeving van de onderzoekslocatie voorkomen. De molen binnen het noordelijke deel van de onderzoekslocatie is niet toegankelijk voor uilen of andere broedvogelsoorten. De oorspronkelijke toegangsmogelijkheden bovenin de molen zijn afgedicht met gaas. De bomen op en rond de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op aanwezigheid van nesten van roofvogels; deze zijn niet aangetroffen. Gelet is onder andere op de aanwezigheid van horsten van buizerd, nesten van roeken of kraaiennesten die in gebruik kunnen zijn door ransuil; deze zijn niet aangetroffen. Daarnaast zijn geen sporen als braakballen, plukplekken of veren aangetroffen tijdens het veldbezoek. De bomen bieden, gelet op de open structuur, geen geschikt broedhabitat voor de jaarrond beschermde sperwer.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat de onderzoekslocatie een (belangrijke) functie heeft of kan hebben voor andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is (beschermingscategorie 1 t/m 4). Overtredingen ten aanzien van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd zijn niet aan de orde.

Broedvogels (nest in bepaalde gevallen jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 5)

De broedvogels die onder de beschermingscategorie 5 vallen zijn voornamelijk holenbroeders. Maar ook soorten als ekster en zwarte kraai zijn onder bepaalde gevallen jaarrond beschermd (o.a. het voorkomen van grote aantallen). De bomen op en rond de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op aanwezigheid van holtes. Deze zijn niet aangetroffen. Er zijn in de bomen eveneens geen nesten aangetroffen van ekster of zwarte kraai. Er zijn tijdens het veldbezoek geen aanwijzingen gevonden dat binnen de onderzoekslocatie soorten voorkomen uit de beschermingscategorie 5.

Broedvogels (nest niet jaarrond beschermd, bescherming alleen gedurende broedseizoen)

Binnen de bosschage zijn geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene vogels als merel, heggenmus, winterkoning, roodborst en houtduif. Eveneens is snoei en tuinafval aanwezig waar kleine zangvogelsoorten als winterkoning en roodborst kunnen nestelen. Er zijn in en aan de molen geen indicaties aangetroffen dat broedvogels van de molen gebruik maken als nestlocatie.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties/ sporen aangetroffen dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.3 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.*, 2010) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De molen is geïnspecteerd op de aanwezigheid van vleermuizen of indicaties dat vleermuizen gebruik maken van de molen als vaste- rust of verblijfplaats. De ruimtes in de molen konden goed worden geïnspecteerd met een zaklamp en zijn niet recent aangeveegd. Tijdens het veldbezoek zijn verspreid door de molen 4 vleermuizen keutels aangetroffen. Dit betroffen enkele zeer oude keutels (licht van kleur, droog en hard) gevonden onder een stoflaag. De toegangsmogelijkheden tot de ruimte in de molen zijn op een enkele spleet na recentelijk geheel afgedicht met gaas. De massieve muren van de molen zijn niet toegankelijk voor vleermuizen. Verder zijn geen betimmeringen waargenomen waar vleermuizen kunnen verblijven.

De inspectie van de molen heeft plaatsgevonden in het kraamseizoen van vleermuizen. Gelet op het ontbreken van verse sporen, de recente restauratie en daarbij de ingebruikname van de molen, is vastgesteld dat er geen sprake is van een actuele verblijfplaats van vleermuizen.

De bomen op de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op holtes en spleten. Er zijn geen bomen met holtes of spleten aangetroffen die potentieel geschikt zijn als vaste- rust of verblijfplaats voor vleermuizen. Overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen is niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden. In één van de bomen ten oosten buiten de onderzoekslocatie zijn enkele spleten aangetroffen die potentieel geschikt zijn voor vleermuizen. Door de ingreep op de onderzoekslocatie zal geen sprake zijn van een mogelijke negatieve invloed op de betreffende boom.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen. De bomen binnen het noordelijk deel van de onderzoekslocatie blijven gehandhaafd. In de directe omgeving zijn eveneens bospercelen aanwezig waar vleermuizen kunnen foerageren.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Vleermuizen kunnen gebruik maken van de randen van de bosschage op en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie ter oriëntatie. Verstoring van potentiële vliegroutes kan worden voorkomen (zie Hoofdstuk 6).

5.4 Overige zoogdieren

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel, bosmuis en rosse woelmuis. Voor dergelijke algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is (zie Hoofdstuk 6).

Streng beschermde soorten

De bosschage vormt een geschikt habitat voor de eekhoorn. De bomen konden door de open structuur goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten van de soort. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen. Eveneens zijn geen vraatsporen van eekhoorns aangetroffen zodat de aanwezigheid van een vaste- rust of verblijfplaats van eekhoorn op de onderzoekslocatie kan worden uitgesloten.

De bosschage op de onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor de das. De onderzoekslocatie valt echter buiten het actuele verspreidingsgebied van de das binnen Nederland, waardoor de soort niet is te verwachten. Tijdens het veldbezoek zijn op de eveneens geen pijpen, loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.5 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON en de werkatlas amfibieën en reptielen Noord-Brabant (Van Delft & Schuitema, 2005) is binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de levendbarende hagedis aangetroffen. Verder zijn geen waarnemingen van reptielen bekend in de omgeving van de onderzoekslocatie.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. De levendbarende hagedis leeft bij voorkeur op enigszins vochtige heide of heide met vennen en in structuurrijke weg- en spoorbermen en ruigten. De onderzoekslocatie vormt geen geschikt habitat voor de soort. De waarnemingen van de streng beschermde levendbarende hagedis, heeft betrekking op het gebied gelegen ten zuiden van Rucphen (Rucphense bossen).

Amfibieën en vissen

Volgens gegevens van RAVON (Tijdschrift RAVON 51, 2013) zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie de volgende soorten waargenomen: alpenwaterslamander, kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker en bruine kikker.

Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen op en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie ontbreken, zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën en is het voorkomen van vissen op de onderzoekslocatie uitgesloten.

Binnen het noordelijke deel van de onderzoekslocatie kunnen algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad voorkomen tussen de beplanting en in het snoeiafval. Voor de te verwachten soorten, zoals bruine kikker en gewone pad geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. De algemene zorgplicht blijft echter wel van kracht.

Deze houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om nadelige gevolgen te voorkomen (zie Hoofdstuk 6).

5.6 Ongewervelden

Libellen

Voor libellen geldt dat water nodig is ter voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Tijdens het veldbezoek zijn groot koolwitje en gehakkelde aurelia aangetroffen. Dit zijn twee algemene vlindersoorten die verspreid over het hele land voorkomen. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige ongewervelden

Overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, zijn niet op de onderzoekslocatie te verwachten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.7 Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek is een groeiplaats van de gewone salamonszegel aangetroffen in het midden-deel van de zuidelijke bosschage. Gewone salamonszegel is een inheemse plant die algemeen voorkomt in onder ander bossen. Er zijn op de onderzoekslocatie geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat strikt beschermde vaatplanten voorkomen. De overige aangetroffen begroeiing bestaat met name uit ruderaal soorten als grote brandnetel en braam. Eveneens is gelet op de aanwezigheid van beschermde muurvegetatie op de molen, dit is niet aangetroffen.

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten, waarvoor geen vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling geldt, binnen de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Inleiding

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet optreden of kan er sprake zijn van negatieve gevolgen voor door de wetgever vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Flora- en faunawet en overige natuurwetgeving en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgetraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Flora- en faunawet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen en ontheffingen.

6.2 Flora- en faunawet

Algemene broedvogels

Voor de broedvogelsoorten die binnen de onderzoekslocatie voor kunnen komen geldt dat, indien het groen op de onderzoekslocatie, buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Met betrekking tot het verwijderen van de aanwezige beplanting buiten het broedseizoen wordt geadviseerd om ook het snoeiafval buiten het broedseizoen te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval vormt namelijk een ideale broedlocatie voor kleine vogelsoorten als de winterkoning. Indien onverhoopt een dergelijke soort hierin tot broeden komt, mag het snoeiafval niet eerder worden verwijderd dan wanneer de jongen definitief zijn uitgevlogen.

Vleermuizen

Het zuidelijke bosperceel vormt een foerageergebied en een potentiële vliegroute voor vleermuizen. Belangrijk is dat in de toekomstige situatie rekening wordt gehouden met verlichting. Dit betekent dat in de toekomstige situatie geen lichtpunten direct op de bomen en bomen in de omgeving worden gericht. Zolang dit als randvoorwaarde wordt meegenomen in de planvorming wordt ten aanzien van vleermuizen een overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, zal nader onderzoek moeten uitwijzen wat de functie van de bosrand voor vleermuizen is.

Algemene amfibieën en grondgebonden zoogdieren

Voor algemene amfibieën en kleine zoogdiersoorten die het snoeiafval beschutting kunnen vinden geldt de zorgplicht en is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Het verwijderen van het snoeiafval dient daarom bij voorkeur niet worden uitgevoerd tijdens de winter, aangezien de meeste soorten sterk afhankelijk zijn van beschutting.

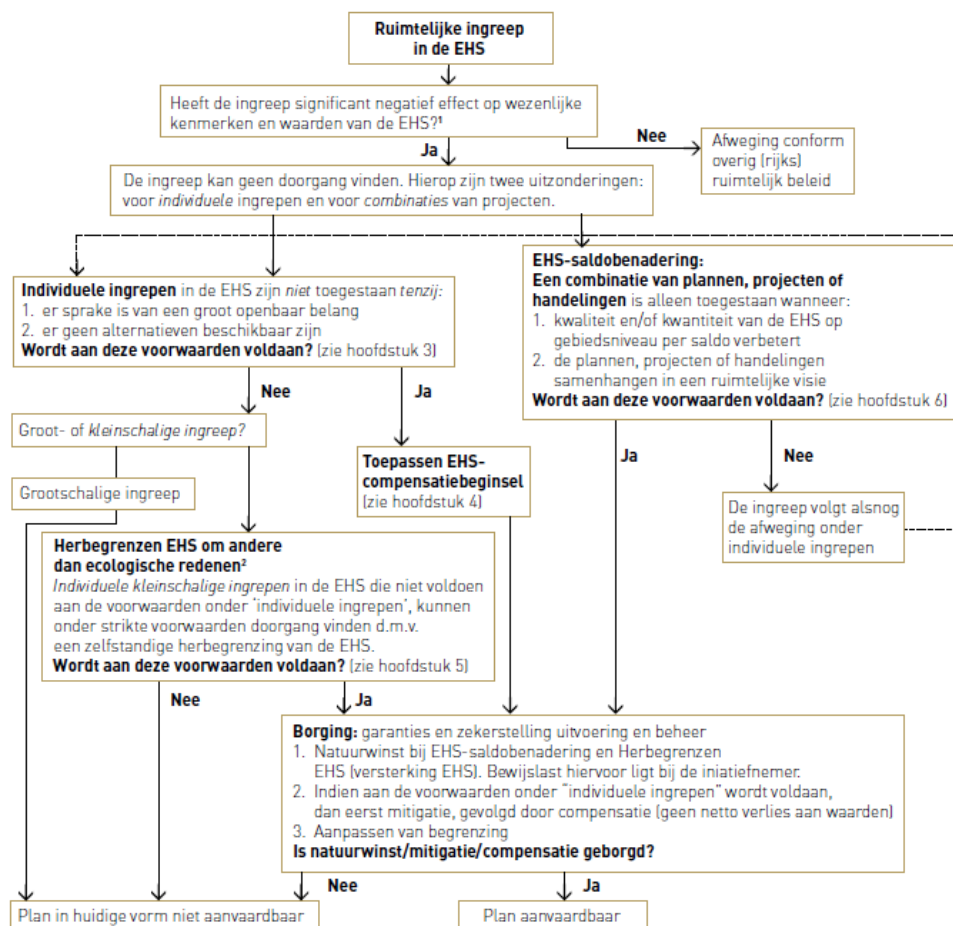
Voor beschermde soorten uit de overige soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

6.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Ecologische Hoofdstructuur

Het zuidelijk gelegen bosperceel behoort grotendeels tot de EHS. Het meest zuidelijke deel is niet aangewezen als EHS gebied. Initiatiefnemers van ingrepen binnen de EHS dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. Binnen het bosperceel zal een parkeervoorziening worden gerealiseerd. In figuur 8 zijn de spelregels weergegeven van het EHS beschermingsregime.

¹ Het gaat hier om het effect van de ingreep zelf en niet om een netto of reeds gesaldeerd effect. Indien de ingreep plaatsvindt in een Natura 2000 gebied gelden aanvullende regels (zie ook hoofdstuk 7).

² Een andere maatwerkmogelijkheid in de EHS is herbegransen om ecologische redenen. Deze mogelijkheid wordt beschreven in hoofdstuk 5, maar komt niet terug in dit schema, omdat er geen ruimtelijke ingreep aan ten grondslag ligt.

Figuur 8. EHS beschermingsregime (bron: spelregels EHS).

Het effect van de ingreep op de natuurlijke kenmerken en waarden van de EHS dienen conform de Verordening Ruimte van de Provincie Noord-Brabant op een zevental aspecten getoetst te worden.

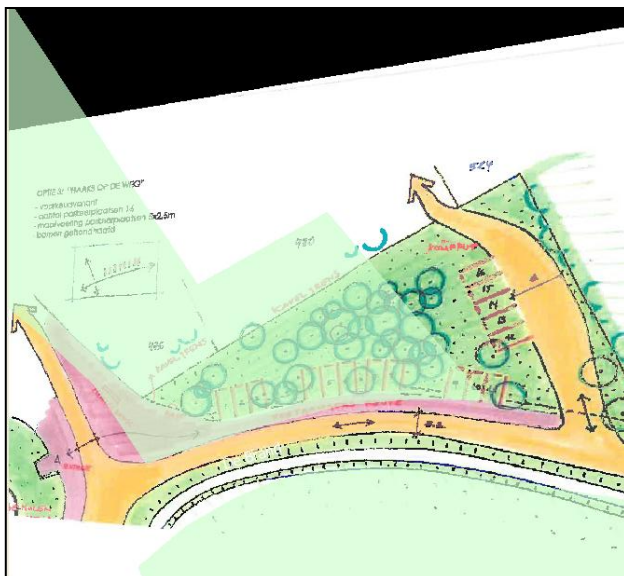
- Natuurkwaliteit en areaal
- Geomorfologische waarden en processen
- Waterhuishouding en waterkwaliteit
- Rust en stilte
- Donkerte en openheid
- Landschapsstructuur
- Belevingswaarde

In deze toetsingscriteria worden de huidige waarden en kenmerken behandeld met daarnaast verweven de historische en toekomstige natuurwaarden en kenmerken van de EHS.

Natuurkwaliteit en areaal

Uit de quickscan flora en fauna in onderhavige rapportage, blijkt dat er binnen het EHS onderdeel algemene broedvogels, vlinders, vaatplanten, grondgebonden zoogdieren en amfibieën kunnen voorkomen. Daarnaast kan de bosschage een functie hebben voor vleermuizen (foerageerfunctie en vliegroute langs de randen). Vaste rust- en verblijfplaatsen van strengbeschermde soorten zijn niet waargenomen of te verwachten. De diversiteit van de bosschage is relatief laag, door het jonge karakter van de bomen. De ligging aan ontsluitingswegen draagt eveneens niet bij aan een hoge natuurwaarde. De directe omgeving (aangrenzend) is een soortgelijke natuurwaarde aangetroffen.

Ten behoeve van de ingreep worden geen bomen gekapt, er zal enkel onderbegroeiing verwijderd worden. Het parkeren zal plaatsvinden tussen de bomen. De 16 parkeerplaatsen worden gerealiseerd haaks op de wegen de Brand (asfalt en zandweg). Het ruimtebeslag is per parkeerplaats 5* 2,5 meter, dit betekent dat het gehele parkeeroppervlak 200 m² bedraagt. 6,5 parkeerplekken vallen buiten de EHS (zie figuur 9). De parkeerplaatsen binnen de EHS hebben een totaaloppervlak van 119 m². De parkeerplaatsen worden gerealiseerd voor bezoekers van de molen voor inkopen en daarnaast voor de horecalegelegenheid.

Figuur 9. Parkeerplaatsen gesitueerd buiten en binnen de EHS.

In de nabijheid van de onderzoekslocatie zijn de gevoelige natuurbeheertype droge en vochtige heide (respectievelijk 150 en 200 meter ten noordoosten van de onderzoekslocatie, figuur 10) gelegen. De gronden zijn in het bezit van de initiatiefnemer. De nieuwe functie zal een verkeeraantrekkende functie worden.

Figuur 10. Droge en vochtige heide (paars/ roze) omgeving onderzoekslocatie.

Conclusie

Gelet op het gegeven dat door de voorgenomen ingreep het aandeel aan EHS productiebos gelijk blijft en er slechts een onderbegroeiing van circa 119 m² van lage natuurwaarde wordt verwijderd wordt er ten aanzien van het areaal en natuurkwaliteit van het habitatype droog productiebos geen negatief effect verwacht. Het is niet op voorhand uit te sluiten dat de ontwikkeling op de onderzoekslocatie leidt tot toename van stikstofdepositie (toename verkeersbewegingen) en daardoor een extern effect heeft op de nabijgelegen EHS onderdelen die gevoelig zijn voor verzuring en vermesing. Door de mogelijke toename van stikstofdepositie zal de ambitie vochtig/droog bos met productie niet negatief worden beïnvloed.

Geomorfologische waarden en processen

De geomorfologische kwaliteit is onderdeel van het landschap. Het betreft de natuurlijke ontstaansgeschiedenis van een gebied zoals de duinen, stuwwallen, wielen en meanderende beken. Er zullen ten aanzien van de plannen geen ophogingen en vergravingen benodigd zijn.

Conclusie

Het is uitgesloten dat door het realiseren van de parkeerplaatsen, waarbij geen ophogingen en vergravingen plaatsvinden, er veranderingen optreden ten aanzien van de geomorfologische en aardkundige waarden en processen.

Waterhuishouding en waterkwaliteit

Voor het realiseren van de parkeerplaatsen en de ontwikkeling rond de molen geldt dat grondwaterbemaling niet aan de orde is. Een verandering in waterkwaliteit is niet aan de orde bij het toekomstige gebruik van de onderzoekslocatie.

Conclusie

Door de ingreep zullen geen wijzigingen optreden ten aanzien van de hydrologie of waterkwaliteit van het gebied, waardoor er geen sprake is van een verandering van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden.

Rust en stilte

De huidige antropogene invloed op de bosschage (EHS-onderdeel) is relatief hoog te noemen, doordat het perceel grenst aan de Brandweg en de Heimolendreef, welke eveneens een onderdeel vormt van de route van fietsknooppunten. Binnen de invloed (aangrenzend) van het bosperceel is een picknickbank gesitueerd. In de directe omgeving bevinden zich agrarische erven. De parkeerplaatsen worden ter plaatse van de wegen gerealiseerd aan de rand van de bosschage. De nieuwe functie zal een verkeersaantrekkende functie worden. Uit de notitie verkeersgeneratie De Heimolen die door Econsultancy op 16 juli 2013 is opgesteld (14065703. RUC.MAT.VER) blijkt dat door de ontwikkeling rond en in de Heimolen in de worst-case situatie tot 400 verkeersbewegingen per etmaal worden gegenereerd. Daarbij is uitgegaan van een ontwikkeling van 620 m² bruto vloeroppervlak restaurant. Indien het oppervlak van het restaurant slechts 310 m² bvo bedraagt, dan zal de verkeersgeneratie maximaal 200 mvt/etm. bedragen.

Conclusie

De bosschage wordt in de huidige situatie antropogeen beïnvloed. In hoeverre de toename van het wegverkeer zal leiden tot een merkbare geluidbelasting is mede afhankelijk van het huidige wegverkeer. Als vuistregel kan worden gehanteerd dat bij elke verdubbeling van de verkeersintensiteit de geluidsbelasting met 3 dB toeneemt. Er zijn echter geen specifieke natuurwaarden en of soorten aanwezig die daarvan een negatief effect van kunnen ondervinden.

Donkerte en openheid

De bosschage heeft een halfopen tot gesloten karakter, waarbij geen verlichting aanwezig is. Gelet op de aard van de ingreep waarbij onderbegroeiing wordt verwijderd, zal er geen sprake zijn van een verandering van het karakter/ openheid van het bos of landschap. In de directe omgeving, ter plaatse van de kruising, is verlichting (lantaarnpaal) aanwezig. De intentie is om de toekomstige parkeergelegenheid niet te verlichten of hooguit in beperkte mate te verlichten. De molen zal niet worden aangelicht. De parkerende auto's brengen lichtuitstralingseffecten met zich mee. Dit betreft lichtuitstraling van de koplampen van auto's in het donker.

Conclusie

Door de voorgenomen ontwikkelingen zal de openheid niet veranderen. De donkerte kan veranderen indien verlichting wordt gerealiseerd. De toekomstige parkeergelegenheid zal niet worden verlicht of hooguit beperkt in de vorm van kattenogen die richting aangeven. Indien het in de toekomst noodzakelijk blijkt om verlichting aan te brengen wordt dit alleen gedaan om functionele redenen. Randvoorwaarde daarbij is dat vleermuisvriendelijke verlichting wordt toegepast. De nadruk van de activiteiten op de onderzoekslocatie liggen met name op overdag. Mogelijke negatieve effecten beperken zich tot lichtuitstralingseffecten van parkerende auto's in het donker. Deze verlichtingsduur zal lokaal en beperkt plaatsvinden en zal daardoor geen negatief effect hebben op fauna of natuurwaarden.

Landschapsstructuur

De ingreep omvat het plaatselijk verwijderen van de onderbegroeiing van de deels in de EHS gelegen bosschage.

Conclusie

Gelet op de kleinschaligheid van de ingreep, waarbij de bomen allen blijven gehandhaafd, zal er geen negatief effect zijn op de aanwezige landschapsstructuur.

Belevingswaarde

De belevingswaarde van het huidige bosperceel is relatief laag en is reliëf arm en heeft een gesloten tot halfopen karakter. Uitgangspunt voor de inrichting van de parkeerplaatsen is dat deze past in de omgeving. De parkeerplaatsen worden ingericht met hafverharding met een natuurlijke uitstraling (grasstenen).

Conclusie

De huidige belevingswaarde is relatief laag. Doordat de parkeerplaatsen een natuurlijke uitstraling krijgen zal er geen sprake zijn in afname van de huidige belevingswaarde.

Algehele conclusie toetsing Ecologische Hoofdstructuur

Uit onderhavig EHS-effectenonderzoek blijkt dat het niet op voorhand is uit te sluiten dat de ontwikkeling een significant negatief effect kan hebben op de toekomstige natuurwaarde van de EHS. Dit door de mogelijke toename van atmosferische depositie op de nabijgelegen natuurbeheertype droge en vochtige heide. Dit zal echter mogelijk een nihil toename zijn. Ten aanzien van de waarde donkerte beperken de mogelijke negatieve effecten zich tot lichtuitstralingseffecten van parkerende auto's in het donker. Deze verlichtingsduur zal lokaal en beperkt plaatsvinden en zal daardoor geen negatief effect hebben op fauna of natuurwaarden. Er is op voorhand niet uit te sluiten of er negatieve effecten zijn te verwachten ten aanzien van geluid (rust en stilte). In het EHS onderdeel zijn geen soorten te verwachten die een negatief effect kunnen ondervinden door verstoring van geluid.

De provincie Noord-Brabant is het bevoegd gezag in deze en zal een eindoordeel geven of vervolgstappen noodzakelijk zijn. Geadviseerd wordt om met bevoegd gezag in overleg te gaan.

Natura 2000

Externe werking op overige beschermde natuurgebieden, zoals het Natura 2000-gebied de Brabantse wal is, gelet op afstand tot de onderzoekslocatie en de aard van de ingreep, niet aan de orde.

7 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Harm Post Advies een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Heimolendreef 24 te Rucphen in de gemeente Rucphen.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens de molen weer als zodanig in gebruik te nemen als maalderij. In de huidige situatie wordt de molen al twee keer per week opgestart. De molen is in de periode oktober 2010 tot zomer 2012 volledig gerestaureerd. Aan de noordzijde zal de molen worden uitgebreid met een ruimte, onder andere om brood te bakken. Daarnaast zal de ontwikkeling van een molenwinkel en horecagelegenheid plaatsvinden. Tevens zal ook een samenwerking plaatsvinden met de zorg in de vorm van dagbesteding en re-integratie. Binnen het zuidelijk gelegen bosperceel is de initiatiefnemer voornemens haaks op de Brandweg en het zandpad 16 parkeerplaatsen te realiseren. Daartoe zal plaatselijk de onderbegroeiing worden verwijderd. De bomen blijven gehandhaafd.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel IV. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Flora- en faunawet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel IV. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	Het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	mogelijk	nee*	nee	*randvoorwaarde verlichting
	vliegroutes	ja	mogelijk	nee*	nee	*randvoorwaarde verlichting
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht snoeiafval bij voorkeur niet verwijderen tijdens de winter
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht snoeiafval bij voorkeur niet verwijderen tijdens de winter
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	nee	-
Ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-plicht	
Natura 2000		12 km	nee	nee	nee	-

Soortgroep	Geschied habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
EHS	deels gelegen in EHS	mogelijk	mogelijk	mogelijk	Overleg bevoegd gezag
Groenblauwe mantel	nee	nee	nee	nee	

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Creemers, R.C.M. & van Delft, J.J.C.W. (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.

Dienst Regelingen, aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, soortenstandaard gewone dwergvleermuis 1.1, december 2011.

Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.

Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

INTERNET

www.brabant.nl (EHS en beschermde gebieden in Noord-Brabant)

www.mijnrvo.nl (natuurwetgeving)

www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)

www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen lopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

E-MAIL
info@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

